Agatha Christie

Oferta misterioasă

Doamna St. Vincent făcea socoteli. Oftă o dată sau de două ori şi-şi duse mâna la capul care o durea. Nu-i plăcuse niciodată aritmetica. Din nefericire, în prezent, viaţa ei părea compusă în întregime dintr-o anumită sumă de bani, adunarea neîncetată a unui număr mic de cheltuieli necesare dând un total care o surprindea şi o speria întotdeauna.

Sigur că nu putea să se ridice la atâta! Se uită din nou peste cifre. Făcuse o mică eroare la penny, altfel cifrele erau corecte.

Doamna St. Vincent oftă din nou. Acum o durea capul şi mai tare. Ridică privirea spre uşa care se deschidea şi fiica ei, Barbara, intră în cameră. Barbara St. Vincent era o fată foarte drăguţă; avea trăsăturile delicate ale mamei sale, acelaşi fel mândru de a-şi ţine capul, dar ochii erau negri în loc de albaştri şi gura o avea altfel. – O gură roşie, îmbufnată, morocănoasă, dar nu lipsită de atracţie.

— O, mamă! Strigă ea. Iar jonglezi cu socotelile alea groaznice? Aruncă-le pe toate în foc!

— Trebuie să ştim cum stăm, îi răspunse nesigur doamna St. Vincent.

Fata ridică din umeri.

— Suntem întotdeauna în aceeaşi barcă, zise ea înţepat. Al dracului de strâmtoraţi. Ca de obicei până la ultimul penny.

Doamna St. Vincent oftă.

— Aş vrea... Începu ea şi apoi se opri.

Agatha Christie

Oferta misterioasă

Doamna St. Vincent făcea socoteli. Oftă o dată sau de două ori şi-şi duse mâna la capul care o durea. Nu-i plăcuse niciodată aritmetica. Din nefericire, în prezent, viaţa ei părea compusă în întregime dintr-o anumită sumă de bani, adunarea neîncetată a unui număr mic de cheltuieli necesare dând un total care o surprindea şi o speria întotdeauna.

Sigur că nu putea să se ridice la atâta! Se uită din nou peste cifre. Făcuse o mică eroare la penny, altfel cifrele erau corecte.

Doamna St. Vincent oftă din nou. Acum o durea capul şi mai tare. Ridică privirea spre uşa care se deschidea şi fiica ei, Barbara, intră în cameră. Barbara St. Vincent era o fată foarte drăguţă; avea trăsăturile delicate ale mamei sale, acelaşi fel mândru de a-şi ţine capul, dar ochii erau negri în loc de albaştri şi gura o avea altfel. – O gură roşie, îmbufnată, morocănoasă, dar nu lipsită de atracţie.

— O, mamă! Strigă ea. Iar jonglezi cu socotelile alea groaznice? Aruncă-le pe toate în foc!

— Trebuie să ştim cum stăm, îi răspunse nesigur doamna St. Vincent.

Fata ridică din umeri.

— Suntem întotdeauna în aceeaşi barcă, zise ea înţepat. Al dracului de strâmtoraţi. Ca de obicei până la ultimul penny.

Doamna St. Vincent oftă.

— Aş vrea… Începu ea şi apoi se opri.

— Trebuie să găsesc să fac ceva, spuse Barbara pe un ton hotărât. Şi să găsesc repede. În fond, am urmat cursul acela de stenografie şi dactilografie. După câte îmi pot da seama, aşa au făcut un milion de alte fete! „Aveţi experienţă? Nu, dar… O! Vă mulţumim, bună dimineaţa. O să vă anunţăm.” Dar ei nu te cheamă niciodată! Trebuie să găsesc un alt gen de slujbă, orice slujbă.

— Nu încă, dragă, o imploră mama sa. Mai aşteaptă puţin.

Barbara se duse la fereastră şi se uită afară, dar ochii ei nu vedeau siluetele posomorâte ale caselor de vizavi.

— Câteodată, zise ea încet, îmi pare rău că verişoara Amy m-a luat cu ea în Egipt iarna trecută. O! Ştiu că m-am distrat, aproape singura distracţie pe care am avut-o vreodată şi, probabil, singura din viaţa mea. Mi-a plăcut foarte mult, mi-a plăcut enorm. Dar a fost foarte deprimant. Vreau să zic… Să mă întorc aici.

Şi arată cu mâna prin cameră. Doamna St. Vincent o urmări cu privirea şi clipi. Încăperea era tipică pentru locuinţele ieftine, mobilate. O aspidistra1 prăfuită, mobilă aparent ornamentată, un tapet de prost gust, decolorat pe alocuri. Erau semne că personalitatea chiriaşilor se luptase cu cea a proprietarului; vreo două piese de porţelan bun, foarte crăpate şi reparate, aşa încât valoarea de vânzare era nulă, o broderie aruncată pe spătarul sofalei, acuarela unei tinere îmbrăcate ca în urmă cu 20 de ani înfăţişând-o, fără îndoială, pe doamna St. Vincent.

— N-ar fi contat, continuă Barbara, dacă n-am fi cunoscut niciodată o altfel de viaţă. Dar când mă gândesc la Ansteys…

Se opri, nemaiputând să vorbească de casa aceea atât de mult îndrăgită care aparţinuse de secole familiei St. Vincent şi care se afla acum în mâinile unor străini.

— Numai dacă tata… N-ar fi făcut speculaţii şi nu s-ar fi împrumutat…

— Draga mea, spuse doamna St. Vincent, tatăl tău n-a fost niciodată, în nici un sens al cuvântului, un om de afaceri.

Rostise aceste vorbe ca un omagiu plin de atâta consideraţie încât Barbara se apropie şi-o sărută în timp ce murmura:

— Mămică dragă, mămică dragă, tu nu te plângi niciodată.

Doamna St. Vincent luă stiloul din nou şi se aplecă peste masa ei. Barbara se întoarse la fereastră. Deodată fata spuse:

— Mamă, am vorbit cu Jim Masterton în dimineaţa aceasta. Vrea să vină să mă vadă.

Doamna St. Vincent lăsă jos stiloul şi ridică privirea speriată.

— Aici? Exclamă ea.

— Bine, dar nu prea putem să-l invităm să luăm masa la Ritz, şuieră Barbara.

Mama se arătă nefericită. Se uită din nou împrejur cu un dispreţ nedisimulat.

— Ai dreptate, spuse Barbara. Este un loc dezgustător. Sărăcie de nobili! Sună bine – o casă albă la ţară, cretoane prăpădite cu desen frumos, vaze cu trandafiri, un serviri de ceai de Derby pe care-l speli singură. Este ca în cărţi. În viaţa adevărată, cu un fiu care porneşte în carieră de la postul cel mai de jos de funcţionar, asta înseamnă Londra. Proprietărese încruntate, copii murdari pe scară, haddok2 pentru micul dejun, care nu este chiar aşa de., de., etc.

— Numai dacă… Începu doamna St. Vincent. Dar, vorbesc serios, încep să mă tem că n-o să ne mai permitem multă vreme nici măcar această cameră.

— Asta înseamnă o sufragerie – dormitor, groaznic! Pentru tine şi pentru mine, spuse Barbara. Şi o mansardă pentru Rupert. Şi când Jim o să vină să mă vadă, am să-l primesc în camera aceea îngrozitoare de jos, cu bătrâne cicălitoare stând roată şi tricotând, uitându-se la noi şi tuşind în chipul ăla groaznic!

Urmă un moment de linişte.

— Barbara, spuse doamna Vincent în cele din urmă, te-ai… Vreau să zic, ai vrea…?

Se opri, înroşindu-se puţin.

— Nu trebuie să fii stânjenită, mamă, spuse Barbara. Astăzi nimeni nu este. Să mă căsătoresc cu Jim, cred că la asta te gândeşti! Aş face-o imediat dacă mi-ar cere mâna. Dar mi-e atât de groaznic de teamă că nu o s-o facă.

— O, Barbara dragă.

— Vezi, una e să mă vadă acolo, cu verişoara Amy, mişcându-mă (cum se spune prin povestiri) în înalta societate. S-a îndrăgostit de mine. Şi alta e să vină aici şi să mă vadă aşa! Şi trebuie să ştii că e o fiinţă nostimă, plină de aere şi demodată. Cred că tocmai asta îmi place la el. Îmi reaminteşte de Ansteys şi de sat, de tot ce era acum o sută de ani în urmă, dar aşa, aşa… Nu ştiu. E atât de delicat. Ca lavanda!

Fata râse, pe jumătate ruşinată de nerăbdarea ei. Doamna St. Vincent vorbi simplu şi serios.

— Aş vrea să te căsătoreşti cu Jim Masterton. El este unul de-ai noştri. Este şi foarte bogat, dar nu prea îmi pasă de chestia asta.

— Ba mie, da, spuse Barbara. M-am săturat de sărăcie!

— Dar, Barbara, nu doar…

— Nu doar pentru asta? Nu. Ţin la el cu adevărat. O, mamă, nu-ţi dai seama că ţin?

Doamna St. Vincent arăta foarte nefericită.

— Aş vrea să te poată vedea în ambianţa ta naturală, dragă, spuse ea necăjită.

— Bine, spuse Barbara. De ce să ne facem griji? Am putea foarte bine să încercăm să fim vesele în privinţa lucrurilor astea. Îmi pare rău că am fost atât de morocănoasă. Înveseleşte-te dragă.

Se aplecă spre mama sa, o sărută uşor pe frunte şi plecă. Doamna St. Vincent, renunţând la toate încercările sale financiare, se aşeză pe sofaua neconfortabilă. Gândurile i se învălmăşeau.

Poate oricine să spună ce-i place, aparenţele îl îndepărtează pe un bărbat. Nu mai târziu, nu când ar fi cu adevărat logodiţi. Până atunci şi-ar da seama ce fată bună şi drăgălaşă e! Dar aşa de uşor tinerii se adaptează mediului lor. Uite, Rupert s-a cam schimbat faţă de cum era înainte. Nu că aş vrea să-mi izolez copiii. Câtuşi de puţin. Dar n-aş suporta ca Rupert să se logodească cu fata aia groaznică de la tutungerie. S-ar putea să fie chiar o fată foarte drăguţă. Dar, nu e dintre ai noştri. Totul e atât de greu. Biata mea micuţă Babs. Dacă aş putea face ceva… Ceva. Dar de unde să iau banii? Am vândut totul ca Rupert să poată porni în viaţă. Cu adevărat nu ne mai putem permite altceva.

Ca să-şi schimbe gândurile, doamna St. Vincent apucă „The Morning Post” şi parcurse reclamele de pe prima pagină. Pe majoritatea le ştia pe dinafară. Oameni care căutau capital, oameni care aveau capital şi erau dispuşi să-l împrumute numai cu chitanţe scrise de mână, alţii care vroiau să cumpere dinţi (se întreba întotdeauna de ce?), alţii care vindeau blănuri, rochii de seară şi aveau idei optimiste în privinţa preţului.

Deodată îşi concentră atenţia. Citi de mai multe ori cuvintele tipărite. „Numai pentru nobili. Căsuţă la Westminster, excelent mobilată, oferită celor care ar avea cu adevărat grijă de ea. Chirie plătită personal. Fără intermediari.”

Un anunţ foarte obişnuit. Citise multe la fel, sau aproape la fel. Chirie plătită personal, în asta constă cursa.

Dar pentru că era neliniştită şi dornică să scape de gândurile ei, îşi puse imediat pălăria şi luă autobuzul corespunzător spre adresa indicată în anunţ.

Aceasta se dovedi a fi firma unor agenţi imobiliari. Nu era o firmă nouă, impunătoare, ci, mai degrabă, un loc vechi, dărăpănat. Puţin timidă, ea arătă anunţul pe care-l rupsese şi ceru amănunte.

Bătrânul cu părul alb, care se ocupa de ea, îşi mângâie bărbia gânditor.

— Perfect. Da, perfect, doamnă. Casa aceea, casa menţionată în anunţ este la Cheviot Place, numărul 7. Aţi dori un contract?

— Întâi aş dori să ştiu chiria? Întrebă doamna St. Vincent.

— Ah! Chiria. Cifra exactă nu este stabilită, dar pot să vă asigur că se achită numai personal.

— Ceea ce se înţelege prin asta poate diferi, comentă doamna St. Vincent.

Bătrânul domn chicoti puţin.

— Da, e un truc vechi, un truc vechi. Mă puteţi crede pe cuvânt că în acest caz nu este aşa. Poate două, trei guinee pe săptămână, nu mai mult.

Doamna St. Vincent se hotărî să viziteze casa. Bineînţeles, nu că şi-ar fi permis într-adevăr să o închirieze, în fond, putea măcar s-o vadă. Trebuie să aibă vreo defecţiune gravă ca să fie oferită la asemenea preţ.

Dar inima îi tresări când văzu exteriorul de la Cheviot, 7. O bijuterie de casă. O splendoare şi în stare perfectă! Un majordom deschise uşa. Avea părul cărunt, mustăţi în furculiţă şi calmul meditativ al unui arhiepiscop. Ca un arhiepiscop, se gândi doamna St. Vincent.

Acceptă hârtia din partea agenţilor cu un aer binevoitor.

— Desigur, doamnă, am să vă conduc. Casa poate fi oricând ocupată.

O luă înainte, deschizând uşi, anunţând camere.

— Sufrageria, biroul alb, budoarul, pe aici doamnă.

Era perfectă, un vis. Mobilă stil, fiecare piesă cu semne că fusese folosită, dar lustruită cu multă grijă. Covoarele aveau frumoase culori vechi şterse. În fiecare cameră se aflau vaze cu flori proaspete. În spate, casa dădea spre Green Park. Întreaga clădire radia farmecul lumii vechi.

Pe doamna St. Vincent o trecură lacrimile şi se strădui cu greu să şi le reţină. Aşa arătase Ansteys… Ansteys…

Se întrebă dacă majordomul observase emoţia ei. Dacă da, atunci el era un servitor perfect format ca să n-o arate. Îi

plăceau aceşti servitori bătrâni, te simţeai în siguranţă cu ei, în linişte. Îţi erau ca nişte prieteni.

— E o casă frumoasă, spuse ea încet. Foarte frumoasă. Îmi pare bine că am văzut-o.

— E numai pentru dumneavoastră, doamnă?

— Pentru mine, fiul şi fiica mea. Dar mă tem…

Se întrerupse. O dorea atât de mult, atât de mult.

Instinctiv, simţi că majordomul înţelese. Nu se uită la ea când spuse pe un ton detaşat, impersonal:

— Din întâmplare, ştiu, doamnă, că proprietarul pretinde, înainte de toate, chiriaşi corespunzători. Chiria n-are nici o importanţă pentru el. Vrea să închirieze casa cuiva care va avea grijă şi o va aprecia cu adevărat.

— Eu aş aprecia-o, spuse doamna St. Vincent încet.

Se întoarse să plece.

— Mulţumesc că mi-aţi arătat-o, îi spuse ea cu amabilitate.

— Nu aveţi pentru ce, doamnă.

El rămase în cadrul uşii drept şi corect în timp ce ea se îndepărta. Se gândi în sinea ei: „Îşi dă seama. Îi pare rău pentru mine. Şi el este unul dintre ai noştri. Ar vrea ca s-o am eu, nu vreun laburist sau vreun fabricant de nasturi! Noi dispărem, clasa noastră, dar ţinem unii la alţii.”

În cele din urmă, se hotărî să nu se întoarcă la agenţii imobiliari. Ce rost avea? Îşi putea permite chiria, dar trebuia să ţină seama că erau servitorii. Trebuie să fi fost servitori într-o casă ca aceea.

A doua zi dimineaţă, o scrisoare se afla lângă farfuria ei. Era de la agenţii imobiliari. I se oferea închirierea casei Cheviot Place, 7, pentru şase luni cu două guinee pe săptămână şi mai scria: „Presupunem, că aţi luat în considerare faptul că servitorii vor fi remuneraţi de proprietar! Este, cu adevărat, o ofertă unică!”

Asta scria. Surprinsă, citi scrisoarea din nou cu glas tare. Urmă o furtună de întrebări şi povesti vizita pe care o făcuse ieri.

— Ce secretoasă e mămica! Casa e chiar atât de frumoasă?

Rupert tuşi şi începu să pună întrebări încuietoare.

— Se ascunde ceva în spatele afacerii acesteia. E dubios, dacă vreţi să ştiţi, cu totul dubios.

— Aşa-i şi oul meu, spuse Barbara, strâmbând din nas. Oh, de ce să fie ceva în spatele afacerii? Aşa eşti tu, Rupert, întotdeauna îţi închipui mistere unde nu-i nimic. Asta din cauza povestirilor detective pe care le citeşti tot timpul.

— Chiria e o glumă, zise Rupert. În City, adăugă el cu importanţă, te obişnuieşti cu tot felul de lucruri stranii. Vă asigur, e ceva foarte dubios în legătură cu treaba asta.

— Prostii, se repezi Barbara. Casa aparţine unui om putred de bogat, e ataşat de ea şi vrea ca acolo să locuiască oameni educaţi cât timp e plecat. Ceva cam de genul acesta. Probabil că banii nu-l interesează.

— Care-ai zis că e adresa? O întrebă Rupert pe mama sa.

— Cheviot Place, 7.

— Aoleu! Se dădu cu scaunul înapoi. Zău că e interesant. Aceea e casa de unde a dispărut lordul Listerdale.

— Eşti sigur? Întrebă doamna St. Vincent cu îndoială în glas.

— Absolut. Mai are o mulţime de alte case în toată Londra, dar în asta a locuit el. A plecat într-o seară spunând că se duce la club şi nimeni nu l-a mai văzut vreodată. S-a presupus că a şters-o în Africa de Est sau pe undeva pe acolo, dar nimeni nu ştie de ce. S-ar fi putut să fi fost ucis în casa aceea. Spui că sunt o mulţime de lambriuri?

— Da, răspunse doamna St. Vincent încet, dar…

Rupert nu o lăsă să continue. Adăugă cu imensă euforie.

— Lambriuri! Asta e. Precis că e o nişă secretă pe undeva. Cadavrul a fost băgat acolo şi a rămas încă de atunci, întâi, probabil a fost îmbălsămat.

— Dragă Rupert, nu mai spune atâtea prostii, îl mustră mama sa.

— Este complet idiot, spuse şi Barbara. O duci pe blonda aia oxigenată prea mult la filme.

Rupert se ridică demn, atât de demn cât îi permiteau statura sa subţire şi vârsta tânără şi proferă un ultimatum:

— Să iei casa, mamă. Eu am să dezleg misterul. O să vedeţi dacă nu este aşa.

Rupert plecă în grabă, de teamă să nu întârzie la serviciu.

Cele două femei se uitară una la alta.

— Am putea, mamă? Murmură Barbara pe un ton tremurat. O, dacă am putea!

— Servitorii, spuse doamna St. Vincent înfierbântată, ştii cât mănâncă. Sigur că am avea nevoie de ei, dar asta-i deficienţa. Am putea atât de uşor să ne descurcăm dacă am fi singuri.

Se uită stânjenită la Barbara şi fata îi dădu dreptate.

— Trebuie să reflectăm, spuse mama.

Dar în realitate ea se hotărâse. Văzuse strălucirea din ochii fetei. Se gândi în sinea ei: „Jim Masterton trebuie s-o vadă într-un mediu corespunzător. Asta e o şansă, o şansă minunată. Nu trebuie s-o pierd”.

Se aşeză şi le scrise agenţilor că acceptă oferta.

II

— Quentin, de unde primim crinii? Nu prea pot să cumpăr flori scumpe.

— Au fost trimise de la King’s Cheviot, doamnă. Aşa a fost întotdeauna obiceiul aici.

Majordomul se retrase. Doamna St. Vincent răsuflă uşurată. Ce s-ar face fără Quentin? El reuşea ca totul să pară atât de lesne, se gândi în sinea ei: „E prea frumos ca să dureze. Ştiu că am să mă trezesc curând şi am să descopăr că totul a fost un vis. Mă simt atât de fericită aici; au trecut deja două luni şi aşa de repede”.

O duceau într-adevăr uimitor de bine. Quentin, majordomul, îşi oferise toate serviciile la Cheviot Place, numărul 7: „Dacă veţi lăsa totul în seama mea, doamnă,

spusese el respectuos, vă veţi da seama că este cea mai bună soluţie”.

În fiecare săptămână el îi aducea socotelile gospodăreşti, totalul acestora fiind uimitor de scăzut. Mai erau încă alte două servitoare, o bucătăreasă şi o femeie de serviciu. Aveau un comportament plăcut şi erau foarte harnice, dar Quentin conducea casa. Vânat şi carne de pasăre apăreau câteodată pe masă, îngrijorând-o pe St. Vincent. Quentin o linişti. Erau trimise de la reşedinţa de ţară a lordului Listerdale, King’s Cheviot sau de la moşia sa din Yorkshire: „Întotdeauna a fost obiceiul, doamnă.”

În sinea ei doamna St. Vincent se îndoia că lordul Listerdale, care lipsea, ar fi fost de acord cu aceste explicaţii. Era înclinată să-l suspecteze pe Quentin că ar uzurpa autoritatea stăpânului său. Era clar că lui îi căzuseră cu tronc şi că, după părerea sa, nimic nu era suficient de bun pentru ei.

Cum declaraţia lui Rupert îi stârnise curiozitatea, doamna St. Vincent încercase să facă o referire la lordul Listerdale, când îi întâlnise pe agenţii imobiliari. Domnul în vârstă cu părul cărunt îi răspunse imediat.

— Da, lordul Listerdale era în Africa de Est de 18 luni. Clientul nostru este un om cam excentric, spusese el zâmbind. El a părăsit Londra într-o manieră cât se poate de neobişnuită, după cum, probabil vă amintiţi? N-a spus nici un cuvânt nimănui. Ziarele s-au referit la asta. A fost întrebat şi Scotland Yardul. Din fericire, ne-au parvenit ştiri din Africa de Est de la însuşi lordul Listerdale. El l-a investit pe vărul său, colonelul Carfax, cu puteri juridice. Acesta se ocupă de toate afacerile lordului Listerdale. Da, mă tem că e cam excentric. Întotdeauna fusese un pasionat călător în locuri sălbatice şi s-ar putea, foarte bine, să nu se întoarcă, mulţi ani, în Anglia, deşi înaintează în vârstă.

— Dar nu e chiar atât de bătrân, spuse doamna St. Vincent, amintindu-şi deodată de o faţă prelungă cu barbă,

semănând cu cea a unui marinar elizabethan, pe care o observase odată într-o revistă ilustrată.

— Între două vârste, preciză domnul cu părul cărunt. 53 de ani după Debrett3.

Doamna St. Vincent îi relatase această conversaţie lui Rupert cu intenţia de a-i da peste nas tânărului.

Cu toate acestea, Rupert rămase neclintit.

— Mi se pare şi mai dubios, declarase el. Cine e acest colonel Carfax? Probabil moşteneşte titlul dacă ceva i se întâmplă lui Listerdale. Scrisoarea din Africa de Est a fost, se pare, falsificată. În trei ani de zile, sau mai ştiu eu cât, acest Carfax îi va anunţa decesul şi-şi va asuma titlul, între timp, a pus mâna pe toată averea. Mi se pare foarte dubios.

Consimţise cu bună voinţă să se mute. În momentele sale libere, îşi luase obiceiul să bată în lambriuri şi să facă măsurători complicate pentru posibila localizare a unei camere secrete, dar, treptat, interesul său pentru misterul lordului Listerdale îi scăzu. Totodată era mai reţinut în privinţa fetei tutungiului. Atmosfera îşi spunea cuvântul.

Casa îi adusese mare satisfacţie Barbarei. Jim Masterton îi vizitase şi venea frecvent. El şi cu doamna St. Vincent se împăcau de minune şi într-o zi, îi spuse ceva Barbarei care o emoţionă.

— Casa asta i se potriveşte de minune mamei tale, să ştii.

— Mamei?

— Da, e făcută pentru ea! Face parte din mediul ăsta într-un mod extraordinar. E ceva ciudat, în general, la casa asta, ceva straniu, parcă ar fi bântuită.

— Nu fă ca Rupert, îl imploră Barbara. El e convins că răul colonel Carfax l-a ucis pe lordul Listerdale şi i-a ascuns cadavrul sub duşumea.

Masterton râse.

— Îi admir zelul detectiv al lui Rupert. Nu, nu m-am gândit la ceva de genul ăsta. Dar, pluteşte în aer, e o anume atmosferă pe care n-o înţelegi.

Se aflau de trei luni la Cheviot Place când Barbara veni la mama ei cu o faţă radioasă.

— Jim şi cu mine ne-am logodit. Da, aseară. O, mamă! Totul pare ca într-un basm care se adevereşte.

— O, draga mea! Îmi pare atât de bine, atât de bine.

Mama şi fiica se îmbrăţişară.

— Să ştii că Jim te iubeşte atât de mult pe tine ca şi pe mine, spuse Barbara, în cele din urmă, râzând răutăcios.

Doamna St. Vincent se înroşi fără să vrea.

— Să ştii că aşa e, insistă fata. Te gândeai că această casă va reprezenta un mediu frumos pentru mine şi tot timpul ea a fost unul adevărat pentru tine. Rupert şi cu mine nu prea îi aparţinem. Pe când tu, da.

— Nu vorbi prostii, dragă.

— Nu-i nici o prostie. E un parfum de castel vrăjit la ea, tu fiind prinţesa fermecată şi Quentin ă… ă… o!… Un magician binevoitor.

Doamna St. Vincent râse şi-i plăcu ultima formulă.

Rupert primi foarte calm ştirea despre logodna surorii sale.

— Mi s-a părut că plutea ceva în atmosferă, observă el cu înţelepciune.

El şi cu mama erau singuri la cină. Barbara plecase cu Jim.

Quentin îi aşează în faţă vinul de Porto şi se retrase fără zgomot.

— E o pasăre bătrână stranie, spuse Rupert, indicând cu capul spre uşa închisă. Ştii, e ceva ciudat la el, ceva.

— Nu e dubios? Îl întrerupse doamna St. Vincent, cu un uşor zâmbet.

— Dar cum de-ai ştiut, mamă, ce aveam de gând să spun, întrebă Rupert foarte serios.

— E unul dintre cuvintele tale preferate, dragă. Totul ţi se pare dubios. Cred că ai impresia că Quentin a fost cel care i-a făcut felul lordului Listerdale şi l-a băgat sub duşumea.

— După lambriu, o corectă Rupert. Întotdeauna interpretezi lucrurile puţin diferit, mamă. Nu, am făcut

cercetări. La vremea aceea, Quentin se afla la King’s Cheviot.

Doamna St. Vincent îi zâmbi, se ridică de la masă şi se duse în salon. În anumite privinţe, Rupert mai trebuia să se maturizeze.

Totuşi, pentru prima dată, se întrebă deodată ce motive l-au determinat pe lordul Listerdale să părăsească aşa de brusc Anglia. Trebuie să fie ceva necunoscut care să explice o decizie atât de neaşteptată. Încă mai medita asupra acestei probleme când Quentin aduse tava cu cafea şi atunci ea îl întrebă direct.

— Te-ai aflat mult timp în preajma lordului Listerdale, nu-i aşa Quentin?

— Da, doamnă, de când eram un flăcău de 21 de ani. Asta era pe vremea tatălui lordului. Am început ca al treilea valet.

— Trebuie să-l cunoşti pe lordul Listerdale foarte bine. Ce fel de om e?

Majordomul răsuci tava puţin, ca ea să se poată servi mai uşor cu zahăr şi răspunse pe un ton egal, lipsit de orice umbră de emoţie:

— Lordul Listerdale a fost un domn foarte egoist, doamnă, fără nici o consideraţie pentru alţii.

Luă tava şi ieşi din cameră. Doamna St. Vincent rămase cu ceaşca de cafea în mână, cu faţa încruntată de uimire. Ceva o şocă ca neavenit în răspuns, pe lângă părerile pe care le conţinea. În clipa următoare îşi dădu seamă ce era.

Quentin folosise cuvântul „a fost” şi nu „este”. Atunci el trebuie să creadă… Considere… Încercă să îndepărteze gândurile astea. Era la fel de răutăcioasă ca Rupert! Dar o nelinişte foarte bine definită puse stăpânire pe ea. Apoi îşi aminti că primele suspiciuni datau din acel moment. Cu fericirea şi viitorul Barbarei asigurate, avea timp să se gândească şi la ea şi, împotriva voinţei sale, începu s-o preocupe misterul lordului Listerdale. Care era povestea ‘adevărată? Oricare ar fi fost, Quentin ştia ceva despre ea,

rostise cuvinte ciudate „un domn foarte egoist…, fără consideraţie pentru alţii”. Ce se ascundea în spatele lor? Vorbise asemenea unui judecător cu detaşare şi imparţialitate.

Era oare Quentin implicat în dispariţia lordului Listerdale? Luase el parte activă la vreo tragedie care s-ar fi putut întâmpla? În fond, ridicolă aşa cum păruse, la un moment dat afirmaţia lui Rupert, acea unică scrisoare de împuternicire juridică ce sosise din Africa de Est trezea, ei bine, destule bănuieli.

Dar oricât ar fi încercat, nu-l putea crede capabil pe Quentin de ceva rău. Quentin îşi tot repeta în sinea sa, era bun – folosea cuvântul aşa simplu, asemenea unui copil. Quentin era bun, dar el ştia ceva!

Nu-i mai vorbi niciodată de stăpânul său. Aparent, subiectul fusese dat uitării. Rupert şi Barbara se gândeau la alte lucruri şi nu mai reveniră la subiectul acesta.

Abia spre sfârşitul lui august, vagile sale presupuneri se cristalizară în realitate. Rupert plecase pentru o vacanţă de două săptămâni cu un prieten care avea o motocicletă cu ataş. După vreo zece zile de la plecarea sa, doamna St. Vincent fu surprinsă văzându-l cum dă buzna în camera în care stătea şi scria.

— Rupert! Exclamă ea.

— Am aflat, mamă. Nu te aşteptai să mă vezi decât peste trei zile. Dar s-a întâmplat ceva. Anderson, prietenul meu pe care îl ştii, nu avea o ţintă precisă încotro s-o ia. Aşa că i-am sugerat să dăm o raită pe la King’s Cheviot.

— King’s Cheviot? Dar, de ce?

— Ştii foarte bine, mamă, că eu am simţit întotdeauna că e ceva dubios pe aici. Aşa că am văzut locul acela vechi… E închiriat, ştii… Nu-i nimic acolo. Nu că m-aş fi aşteptat chiar să găsesc ceva, la drept vorbind inspectam locul.

Da, se gândi ea. Rupert arăta în clipa asta ca un câine care mirosea mergând în cercuri după ceva vag nedefinit, dus de instinct, ocupat şi fericit.

— S-a întâmplat când treceam printr-un sat situat la vreo opt-nouă mile depărtare: atunci l-am văzut.

— Pe cine l-ai văzut?

— Pe Quentin intrând tocmai într-o căsuţă. E ceva dubios aici, mi-am spus, aşa că am oprit şi m-am întors. Am bătut la uşă şi el însuşi mi-a deschis.

— Dar nu înţeleg. Quentin n-a fost plecat.

— Ajung şi la asta, mamă. Numai dacă ai vrea să asculţi şi să nu mă întrerupi. Ăla era Quentin cel adevărat şi ăsta nu e Quentin, înţelegi ce vreau să spun.

Doamna St. Vincent nu înţelegea prea clar, aşa că el îi elucidă lucrurile mai departe.

— Era Quentin cel adevărat, dar nu era Quentin al nostru. Acela este omul adevărat.

— Rupert!

— Ascultă, mi-am făcut curaj şi l-am întrebat: „Sunteţi Quentin, nu-i aşa?” Şi bătrânul a răspuns: „Exact, domnule, aşa mă cheamă. Cu ce pot să vă ajut?” Şi atunci mi-am dat seama că nu era omul nostru, deşi era la fel de afectat ca el, în voce şi purtare. I-am pus câteva întrebări şi totul a ieşit 1a iveală. Individul n-avea nici o idee că se întâmpla ceva dubios. Fusese, într-adevăr, majordom la lordul Listerdale, ieşise la pensie şi i se dăduse căsuţa exact în momentul când lordul Listerdale s-a presupus c-a plecat în Africa. Înţelegi la ce duc toate astea. Omul de aici e un impostor, care joacă rolul lui Quentin pentru propriile sale scopuri. Potrivit teoriei mele, el a venit la Londra în seara aceea, pretinzând că este majordomul de la King’s Cheviot, s-a întâlnit cu Listerdale, l-a omorât şi i-a ascuns cadavrul după un lambriu. E o casă veche, sigur trebuie să existe o cămăruţă secretă.

— O, hai să nu începem din nou, îl întrerupse doamna St. Vincent supărată. Nu mai pot să suport. De ce s-o fi făcut, asta aş vrea să ştiu, de ce? Dacă a săvârşit un asemenea lucru, ceea ce nu cred deloc, fii atent, care ar fi fost raţiunea?

— Ai dreptate, interveni Rupert. Motivul, ăsta-i important. Am făcut cercetări. Lordul Listerdale avea o mulţime de case. În aceste zile am descoperit că toate casele sale au fost închiriate, în ultimele 18 luni, unor oameni ca noi cu chirie plătită personal şi cu condiţia ca servitorii să-şi păstreze slujbele. Şi, în toate cazurile, Quentin însuşi, adică omul care îşi spune Quentin, a jucat o vreme rolul de majordom. Asta ca şi cum ar exista ceva bijuterii sau documente ascunse în vreuna din casele lordului Listerdale şi banda nu ştie în care. Presupun că e o bandă dar, desigur, acest tip, Quentin, ar putea lucra şi pe cont propriu. Este o…

Doamna St. Vincent îl întrerupse destul de hotărâtă:

— Rupert! Opreşte-te o clipă. Mi se învârte capul. Oricum, ceea ce spui e o prostie… Despre bande şi documente ascunse.

— Mai este şi o altă teorie, admise Rupert. Quentin-ul de aici ar putea fi cineva pe care lordul Listerdale l-a jignit. Adevăratul majordom mi-a spus o poveste lungă despre un om pe nume Samuel Lowe, care era ajutor de grădinar, de aceeaşi înălţime şi înfăţişare precum Quentin. Acela avea o râcă pe Listerdale…

Doamna St. Vincent tresări.

„Fără nici o consideraţie pentru alţii”. Cuvintele îi reveniră în minte, pronunţate fără pasiune, în mod liniştit. Cuvinte nepotrivite, dar câte nu se înţelegeau prin ele?

Cum era absorbită de propriile ei gânduri, abia dacă îl mai auzea pe Rupert. Acesta îi explicase rapid ceva ce nu reţinuse şi ieşise în fugă din cameră.

Atunci îşi reveni. Unde plecase Rupert? Ce avea de gând să facă? Nu-şi amintea ultimele sale cuvinte. Poate se ducea la poliţie. În cazul acesta…

Se ridică brusc şi sună din clopoţel. Cu promptitudinea sa obişnuită, Quentin apăru.

— Aţi sunat, doamnă?

— Da. Intră, te rog, şi închide uşa.

Majordomul ascultă şi doamna St. Vincent rămase tăcută pentru o clipă în timp ce-l studia în mod serios.

Ea se gândea: „A fost bun cu mine, nimeni nu ştie cât de bun. Copiii nu înţeleg. Povestea asta aiurită a lui Rupert ar putea fi o prostie… Pe de altă parte, s-ar putea, da, ar putea să fie ceva în ea. De ce să-l judeci? Când nu ştii. Mă gândesc la aspectele bune şi rele… Aş jura pe viaţa mea, da, aş jura că e un om bun”.

Roşie la faţă şi pe un ton nesigur, ea îi vorbi.

— Quentin, domnul Rupert tocmai s-a întors. A fost la King’s Cheviot, într-un sat din apropiere.

Se opri, observând tresărirea pe care celălalt nu fusese capabil să şi-o ascundă.

A văzut pe cineva, continuă ea, vorbind rar.

Se gândi în sinea ei: „Asta-i, este avertizat. În orice caz, l-am avertizat”.

După acea primă tresărire, Quentin îşi reluă purtarea sa ireproşabilă, dar ochii o fixau cu intensitate, cu atenţie şi interes, într-un fel pe care nu-l văzuse măi înainte. Pentru prima dată erau ochii unui stăpân, nu a unui servitor.

Ezită o clipă, apoi spuse pe un ton, care şi el se schimbase uşor:

— De ce-mi spuneţi asta, doamnă St. Vincent?

Înainte ca ea să poată răspunde, uşa se dădu la perete şi Rupert intră în cameră. Cu el era un bărbat de vârstă mijlocie, demn, cu mustăţi în furculiţă şi cu aerul unui arhiepiscop binevoitor. Quentin!

— Iată-l, zise Rupert, pe adevăratul Quentin. L-am ţinut afară în taxi. Acum, Quentin, uită-te la omul acesta şi spune-mi: el este Samuel Lowe?

Pentru Rupert era un moment de triumf. Dar, de scurtă durată; aproape imediat, simţi că ceva nu era în regulă. Pentru că, în timp ce adevăratul Quentin privea abătut şi părea că nu e deloc în apele lui, cel de al doilea Quentin zâmbea cu o plăcere nedisimulată.

Îl bătu pe spate pe duplicatul său pus în încurcătură.

— E-n regulă, Quentin. Trebuiau să ne prindă o dată cu mâţa în sac, cred. Poţi să le spui cine sunt.

Străinul cel demn îşi luă o atitudine protocolară.

— Domnule, anunţă el pe un ton plin de reproş, acesta este stăpânul meu, lordul Listerdale!

În clipele următoare se petrecură multe lucruri. În primul rând, ruinarea completă a împăunării lui Rupert, înainte să-şi dea seama ce se întâmpla, cu gura căscată încă de şocul descoperirii; se trezi încet împins spre uşă de o voce care era şi nu prea familiară auzului său.

— E-n regulă, băiete, fără victime. Dar vreau să vorbesc ceva cu mama ta. Ai făcut o treabă bună să mă descoperi în felul acesta.

Se trezi afară, în hol, uitându-se la uşa închisă. Adevăratul Quentin stătea lângă el, din gură curgându-i şiroaie de explicaţii. În cameră, lordul Listerdale îi spunea doamnei St. Vincent.

— Să vă explic, dacă pot! Am fost un om al dracului de egoist toată viaţa mea, lucru de care mi-am dat seama într-o zi. M-am gândit să încerc puţin altruism ca să mă schimb şi fiind un tip grozav de prost, mi-am început cariera asta în mod fantastic. Am trimis subscripţii în toate părţile, dar am simţit nevoia de a face ceva, ei bine, ceva personal, întotdeauna mi-a părut rău pentru clasa care nu poate să cerşească, ce trebuie să sufere în tăcere – nobilimea săracă. Posed o mulţime de case. Mi-a venit ideea să le închiriez oamenilor care aveau nevoie şi ştiau să le aprecieze. Cupluri tinere ce trebuiau să-şi croiască un drum, văduve cu fii şi fiice, care trebuiau să-şi facă un rost în lume. Pentru mine, Quentin este mai mult decât un majordom; îmi e prieten. Cu consimţământul şi ajutorul său i-am împrumutat personalitatea. Am avut întotdeauna un talent pentru actorie. Ideea mi-a venit, într-o seară, în drumul meu spre club şi m-am dus direct să discut asta cu Quentin. Când am descoperit că se făcea mult caz în legătură cu dispariţia mea, am aranjat ca o scrisoare să sosească din Africa de

Est. În ea îi dădeam instrucţiuni complete vărului meu, Maurice Carfax. Asta-i toată povestea.

Se întrerupse cam stingherit cu o privire rugătoare spre doamna St. Vincent. Ea stătea ţeapănă şi ochii ei îi întâlniră pe-ai lui.

— A fost un plan bun, zise ea. Unul foarte neobişnuit, dar care vă onorează. Vă sunt foarte recunoscătoare. Dar, desigur, înţelegeţi că noi nu putem rămâne!

— M-am aşteptat la asta, spuse el. Mândria dumneavoastră nu vă permite să acceptaţi ceea ce probabil numiţi „caritate”.

— Dar asta şi este, nu-i aşa? Întrebă ea direct.

— Nu, răspunse el, pentru că vă cer ceva în schimb.

— Ceva?

— Totul. Vocea lui răsuna ca vocea unuia obişnuit să domine. Când aveam 23 de ani, continuă el, m-am căsătorit cu fata pe care o iubeam. A murit după un an. De atunci am fost foarte singur. Mi-am dorit foarte mult să găsesc o anumită doamnă – doamna visurilor mele…

— Sunt eu aceea? Întrebă ea foarte încet. Sunt aşa bătrână, aşa de veştejită.

El râse.

— Bătrână? Sunteţi mai tânără decât copiii dumneavoastră. Eu sunt bătrân, dacă vreţi.

Dar, râsul ei răsună plin de amuzament.

— Dumneata? Eşti încă un băiat. Un băiat căruia îi place să se deghizeze!

Ea îşi întinse mâinile şi el i le cuprinse în ale sale.

SFÂRŞIT

[1] Plantă din familia crinului, cu frunze late, ascuţite în vârf, frecvent cultivată ca plantă ornamentală de interior şi

considerată adesea ca simbol al respectabilităţii aristocratice şi al înaltei burghezii.

[2] Peşte (Gadus aeglifinus) din familia codului, dar mai mic, întâlnit în apele Atlanticului de Nord şi folosit foarte mult ca hrană.

[3] „Peerage of England, Scotland and Ireland”, volum referitor la nobilime, publicat de John Debrett, în 1802, tipărit anual.